

Müasir dünyada miqrantların hüquqlarının qorunması aktual problemlərdən biridir

Min illərdir insanlar daha yaxşı yaşamaq ümidi ilə miqrasiya edirlər. Bunların arasında daha çox sosial imkanlar əldə etmək, daha yaxşı şəraitdə, daha təmiz ekoloji yerdə yaşamaq, ya-xud xaricdə yaşayan ailəsinə, dostlarına qovuşmaq arzusunda olanlar da tapılır. Lakin miqrantlar əsasən ölkələrində baş verən münaqişələr və təbii fəlakətlər u-batından öz evlərini tərk etməyə məcbur olurlar. Buna görə müasir dünyada miqrasiya proseslərinin tənzimlənməsi, miqrantların hüquqlarının qorunması aktual problemlərdən biridir. Təsədüfi deyil ki, BMT tərəfindən dövlətlərə, həmcinin hökumət və qeyri-hökumət təşkilatlarına miqrantların əsas hüquq və azadlıqlarına dair məlumatların ictimaiyyətə çatdırılması, təcrübə mübadilələri vasitəsilə onların müdafiəsinin təmin edilməsi tövsiyə olunur.

Bu fikirlər aprelin 27-də Bakıda öz işini uğurla davam etdirən BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının VII Qlobal Forumu çərçivəsində "Böhran dövründə hesabatverme: Yaradıcı hekayələr vasitəsilə miqrant həyatından bəhs edən hadisələrin nəqli" mövzusunda keçirilən bölmə iclasında səsləndirilib.

İclasa moderatorluq edən "The Haitian Times" qəzeti-nin baş redaktoru xanım **Vania Andre** mövzunun aktuallığını diqqətə çatdıraraq vurğulayıb ki, miqrantlıq insan hüququndur. Onlara məskunlaşdıqları ölkələrin iqtisadi-mədəni həyatında fəal iştirak etmək imkanı yaradılmalıdır. O deyib ki, miqrantlara başlılarına gələnləri ictimaiyyətə çatdırmaq üçün şərait yaradılmalıdır. Bunun üçün miqrantların acınacaqlı həyatın-

dan bəhs edən filmlərin çəkilməsi, əsərlərin yazılması, sərgilərin təşkili, eləcə də hər bir miqrantın insanlar qarşısında danışması ən təsirli vasitədir. "Elə etmək lazımdır ki, miqrantlar öz hekayələrini çəkinmədən ürək-dən danışa bilsinlər. Mənçə, bombanın dağıtdığı məktəbdən sağ çıxan və dostlarını itirən iraqlı qızın göz yaşlarına boğularaq hadisələri nəql etməsi hər bir insanın qəlbində mərhəmet duyğusu yarada bilər", - deyə V. Andre bildirib.

İspaniyada nəşr olunan "Los-Angeles Times"ın rəqəmsal texnologiyalar üzrə direktori xanım **Claudia Nu-nez** miqrantların həyatı haqqında məlumatlar topladığını bildirərək deyib ki, hər bir məlumatın arxasında insan taleyi dayanır. Məlumatlar isə heç vaxt yalan danışmır. Odur ki, şəhər rəhbərləri bu insanların taleyi laqeyd

münasibət göstərməməlidirlər. O, bir çox ölkələrdə miqrantların hüquqlarının pozulduğunu diqqətə çatdırıb. Bildirib ki, harada yaşamasından asılı olmayaraq, miqrantlara hörmət və diqqət göstərilməsi təmin edilmelidir.

"Cast From the Storm"un direktoru **David Mason** isə miqrant uşaqlarının həyatı haqqında çəkdiyi filmlərdən danışır. Qeyd edib ki, bu uşaqların gələcəyini düşünmək lazımdır. Çünkü onlar milyonlarla insanları təmsil edirlər.

Fotoqraf **Colin Boyd Shafer** Toronto şəhərində əhalinin 50 faizini miqrantların təşkil etdiyini bildirib və Kanadada onlar üçün yaradılan imkanlardan bəhs edib. Vurğulayıb ki, miqrantların həyatını əks etdirən filmlər və fotosalar reallığa söykənməlidir.

"EXPO Collektive"nin qurucusu xanım **Christina**

Elizabeth Rodriguez isə miqrant həyatından bəhs edən hadisələrin ictimaiyyətə çatdırılmasında sərgilərin əhəmiyyətini qeyd edib. O, Çıqaqoda 20 beş sərginin artıq təşkil olunduğu söyləyib.

Xanım rəssam **Tania Bruguera** miqrantların həyatı ile 2000-ci ildən maraqlandığını və bu insanların həm öz ölkələrində, həm də getdikləri Avropa ölkələrində səsvermə hüquqlarının pozulduğunu bildirib. Qeyd edib ki, miqrantlar getdikləri ölkələrin siyasi həyatından təcrid olunublar. O, miqrantların siyasi hüquqlarının təmin edilməsinin vacibliyini söyləyib.

İclas mövzu ətrafında müzakirələr davam edib. Müzakirələr zamanı miqrantların əsas hüquq və azadlıqlarına hörmətlə yanaşmağın əhəmiyyəti vurgulanıb.